

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemani ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petitvratih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Kako lepo „šfima“!

Živio, slava, na zdar! Našel se je rešitelj, ki spravi voz našega deželnega zbora zopet v pravi tek. In tega rešitelja je rodila Faidutti-jeva „L' Eco“, in za to kajpada tržaška „Edinost“. Stena, ki se je zavalila zaradi volitve novega odbora pod kolesa dež. zbora, je zopet odstranjena. „Stranke so se že nekako dogovorile v tem smislu, da pojde vse gladko in da bodo v odboru vse zastopane, kar bi bilo seve najboljše.“ Tako seveda pišeti naši dobri prijateljici in nadaljevati: „Načrt bi bil ta: Prvega odbornika (Dodajmo mi: To je edino odborniško mesto kmečkih zastopnikov, čez katero razpolgajo slov. poslanci in katero je bilo tudi vedno v slov. rokah. Ured. „Gorice“.) izvoli šest poslancev ljudske (laške) stranke, pet slov. agrarcev in pet pristašev stranke dr. Gregorčiča. Ako bodo volili vsaki svojega kandidata, nima nobeden večine. Na ožji volitvi bi se torej volilo med laškim in enim slov. kandidatom, katerega bi določil žreb, ker sta imela na prvi volitvi oba enako po pet glasov. Slovenska skupina, katere kandidat ni bil izžreban, morala bi se na ožji volitvi vzdržati glasovanja, na kar bi dobil absolutno večino laški kandidat.“

Tako „L' Eco“ in „Edinost“. Kaj je na kompromisu že pri volitvi tega prvega odbornika resnice, ta hip, ko to pišemo, ne vemo, ali to pa čutimo, da bi bila taka volitvena procedura za vsako zdravo pamet neumnost, a desetkrat neumnost za zrele močje, kakor morajo biti zastopniki ljudstva. To jih menda ne voli, da bi izbijali v zbornici neslane šale z otročjim jahanjem po publih formalnostih. Kdor prečita gorenji predlog naših prijateljev — in za takega ga moramo za zdaj smatrati — in ima le nekoliko soli v glavi, se mora začudeno vprašati: Kaj pa je treba teh komedij in ceremonij z žrebom in ožjo volitvijo, ki imajo le namen, skrivati pred javnostjo namero liberalnega „Slov. kluba“, ki hoče izročiti do zdaj vedno slov. odborniško mesto lahonskim Faidutti-jevcem (svojim zaveznikom), da bi zaprli naši stranki pot do kontrole dež. uprave, do dež. odbora in priboril Gabrščeku 24.000 kronic. Če že ima liberalni „Slov. klub“ (Naglašamo, da ga nazivlja tudi dr. Faidutti v svojem glasilu: „liberalni sloveni“ t. j. liberalni Slovenci) „slabo voljo“ izročiti slov. odborniško mesto Lahom, naj igra z odprtimi kartami in glasuje za Laha zoper naše ter naj opusti misel na ožjo volitev.

Pa čujmo dalje. Drugega odbornika (za mesta in trge) dobe liberalni Lahi, ker imajo šest glasov proti nemu slovenskemu. Prav naravno.

Preostanete še dve odborniški mesti, eno za veleposestniške poslance, eno iz cele zbornice. Za to imajo Lahi večino, za ono mora odločiti žreb, če se nobeden ne uda (3 Slovenci proti 3 Lahom). Te dve mesti morajo dobiti zdaj Slovenci, za to se morajo vzdržati glasovanja Lahi, tako zahteva namreč kombinacija v „L' Eco“ in „Edinosti“. Razume se, da ti Slovenci niso naša stranka, ampak liberalni „Slov. klub“. Rezultat bi bil torej ta-le: Laški liberalci 1 odbornika, laški klerikalci 1, slov. liberalci 2 in naša ljud. stranka 0.

Zdaj pa čujmo, kako „Edinost“ to razdelitev odborniških mest hinavsko opravičuje! Ona piše: „Ta način bi bil

velepameten!), da bi se le posamične skupine točno po njem ravnale (Mi: da bi si le hotela slov. ljud. stranka zadrgniti vrv okoli vratu!). Tako bi ostala vsaka stranka zvesta svojim načelom in vsaka (!) bi imela svojega zastopnika v dež. odboru. Skupina dr. Gregorčiča bi sicer navidezno (oho!) propadla, pa ne morda radi kake izdaje ali zapostavljena (Bog varuj!), marveč le v sled svoje številnosti, ker je v dež. zboru najmanjša stranka in se v nobenih štirih skupinah ne more meriti z drugimi z lastno močjo. A za ta namišljeni poraz je odškodovana že s tem, da je njen načelnik namostnik dež. glavarja.“

Drugi čitatelj! ali ni to vrhunec hinavstva. Naj bolj interesantno je, kako ta hinavka nateza in krči liberalni „Slov. klub“, kakor da bi imela v rokah kako harmoniko. Gori pri delitvi odborniških mest imenuje oba slov. kandidata „agrarca“, če tudi svet ve, da je eden teh najzagriznejši liberalci Gabršček. „L' Eco“ piše: „E' eletto un liberale sloveno“. Tržaška hinavka zataji v prevodu „liberalni Slovenec“ in piše „agrarec“. S tem proglašuje indirektno „Slov. klub“ za celotno organizacijo. V komentarju pa piše: „... vsaka (stranka) bi imela svojega zastopnika v dež. odboru“. Mi: torej, ker bi imel „Slov. klub“ dva zastopnika, pošlje celotnost kluba k vragu in ga razdeli v dve stranki. Slednjič se mora zateči še k neresnici; piše namreč: „... v nobenih štirih skupinah (najbrže bi moralo stati: v nobeni drugih štirih skupin) se ne more meriti, (namreč: slov. ljud. stranka) z drugimi, z lastno močjo.“ To je očitna laž! Naj se deli „Slov. klub“ kakor hoče, ne more se dobiti poleg ene še druga stranka, s katero bi se naša ljud. stranka ne le ne mogla meriti, ampak jo po številu tudi prekaša. Številc 9 se da za „Ed.“ v najnovejšem slučaju razstaviti v 5+4. Tako so tudi „agrarci“ doslej vedno delili „Slov. klub“, t. j. 5 „agrarcev“ in 4 „liberalci“; kakošenkrat se celo: 4 „agrarci“, 3 „liberalci“ in 2 neodvisnika. In v tem slučaju je naša stranka največja in ne najmanjša. Kaka pravica je torej ta, katero nam hoče odsoditi katoliški duhovnik dr. Faidutti in za njim „Edinost“! Številke govore, da če katera slov. stranka, ima naša stranka pravico do enega odborniškega mesta. Poleg tega je naša stranka volila večina slov. kmečkega prebivalstva, ki tvori večino prebivalstva v deželi. In ta večina naj bi bila brez zastopnika v dež. odboru, dočim bi peščica slov. veleposestnikov in peščica slov. tržanov imela svoja zastopnika (Franko - Gabršček!) Take politične pravice hoče deliti katoliški stranki katoliški prčšt, ki se veže z najhujšimi slov. sovražniki katoliške cerkve! — Tisto neumno šalo, da je naša stranka odškodovana že s tem, da je nje načelnik namestnik dež. glavarja, naj gospođa držijo zase. Mi nismo še tako otročji, da bi nam brezkoristna čast kaj imponirala. Vlado so razmere prisilile, da jo je naši stranki naklonila: Ker je glavar laški liberalci, je morala vlada na slov. strani v poštev vzeti ne-liberalno skupino. Naši volilci na to čast žvižgajo, če ima gmotno škodovati, oni zahtevajo zastopnika v odboru, od katerega pričakujejo koristi. To naj blagovole laški duhovnik Faidutti in slov. liberalci vzeti na znanje.

„Edinost“ pa, katera je od veselja kar iz sebe, da je ta razdelitev odbor-

po nj eni srčni želji, naj ve, da ni to nič novega, ampak so le točke lanske zveze Faidutti-Gabršček, s čimer so že celo ministerskega predsednika na Dunaju nadlegovali.

Kdo farba?

Gabrščekova „Soča“ se že zopet zadira v „Šolski Dom“, trdeč, da se vsako leto odganja otroke, ker se jih ne more sprejeti. Če je to res, prosimo, naj priskoči Gabršček na pomoč ter naj ustanovi za tiste otroke novo šolo, in hvalo mu bomo peli vsi Slovenci v Gorici. Saj on, patentirani rodoljub, rešitelj slovenstva na Goriškem, poosobljena energija v brambri za narodno stvar, vendar ne sme kaj takega trpeti, da bi slovenski otroci ne imeli svoje šole. — Žal, da nimamo nikakega upanja, da bi se to zgodilo, ker močja dobro poznamo. „Soči“ in njenemu lastniku tudi ni toliko mar za slovensko šolstvo, kolikor za to, da udrihata po dr. Gregorčiču. Če se je posameznim otrokom svetovalo, naj bi se vpisali v podturnsko slovensko šolo mesto v „Š. D.“, je imelo tako postopanje svoj dober namen in opravičen uzrok, katerega pa „Soča“ ali ne razume ali pa noče razumeti. Ravno tako ni hotela pred leti razumeti dr. Gregorčiča, ki je usgovarjal slov. stariše, naj bi vsi (?) vpisali svoje otroke v podturnsko šolo. Ko bi bili stariši poslušali dr. Gregorčiča, bilo bi mesto že pred leti prisiljeno ustanoviti drugo slovensko šolo na drugem koncu mesta. Namesto da bi bila takrat „Soča“ podpirala ta trezno premišljeni nasvet, prinesla je ostuden napad na dr. Gregorčiča, ter je hujšala slov. stariše, češ, glejte, v tiste strašno nezdrave prostore, v mesnico goni vaše otroke itd. Dosegla je s tem grdim napadom res svoj namen, da stariši niso hoteli pošiljati svojih otrok v Podturn, ali ob enem je slovenskemu šolstvu v Gorici s tem neizmerno škodovala, kajti če bi ne bila „Soča“ ljudi hujškala, imeli bi sedaj najbrže res že tri od mesta vzdrževane ljudske šole in denar, ki se sedaj trosi za „Š. D.“, uporabil bi se za potrebne šolske vrte ali sploh za druge plemenite narodne svrhe. Tako vidite, drski čitatelji, je Gabršček škodoval slovenskemu šolstvu in slovenski stvari v Gorici, kar zopet dokazuje, kako pogubonosno je njegovo razdirajoče delovanje. — Ali poglejte spaka! „Soča“ je bila najbrže pozabila na ta svoj grdi čin, ali pa je računila na pozabljivost čitateljstva, kajti čez nekaj let pricaplja za dr. Gregorčičem in z veliko zgovornostjo dokazuje, da bi lahko prisilili mesto, da ustanovi drugo slovensko šolo, če bi se vsi slov. otroci vpisali v podturnsko šolo, ki bi nikakor ne mogla zadostovati tolikemu številu otrok. Pri tem pisarenju seveda ni mogla drugače, nego da je zopet napadla dr. Gregorčiča, „ki je vse zapackal, ki stvari ne razume“ itd. Zadržnja „Soča“ od sobote piše prav o istem predmetu, a zopet drugače. Sedaj pravi, da je dr. Gregorčič „podil“ otroke v Podturn, ker ni bilo v „Š. D.“ zadosti prostora in pa — ker se je bil zvezal s Pajerjem! (Zadnji argumentaciji bi se lahko krave smejsle!) Nastane tedaj uprašanje, kedaj je „Soča“ resnico pi-

retjem članku? Predmet vsem trem člankom je bil isti, razmere iste, a „Sočine“ irtiditve vedno drugačne! Iz tega dejstva pač vsakdo spozna, kako „Soča“ farba; enkrat piše tako, drugič ravno narobe o istem predmetu in če tudi so razmere ostale iste; na ta način pa zapeljuje ljudi in napravlja javno mnenje, ki ne odgovarja resnici. Slov. stariši so bili po prvem „Sočinem“ članku zapeljani in niso se dali kasneje o nasprotnem prepričati, če tudi je sama „Soča“ drugače pisala. Kako naj se tako „Sočino“ postopanje in tako pisarenje označi, čitatelji lahko sami sodijo; kar se nas tiče, moramo že priznati, da se težko združujemo, da ga ne okrstimo, kakor zaslužni.

Kdo zasluži več graje?

Gabršček si ne more dati v „Soči“ miru, da je dr. Tuma privzdignil v socialnih listih zavezo, za katero se je pokazala v javnosti vsa ona nečedna „politika“, katero sta nekdanja razkolna pobratima prodajala za narodni napredek. Zares, kdor je čital Tumova razkritja, ta mora imeti dober želodec, da se še pokori nemu Gabrščeku. No, Gabršček sam ve, da je postavljen v položaj, ki ga lahko v kratkem času pokaže javnosti kot generala brez armade. Zato se trudi skraj v vsaki „Soči“, pomagati si iz umazane mlakuže s tem, da mlati po bivšem pobratimu.

V torkovi „Soči“ očita dr. Tumi, da razvija „neumorno agitacijo za konsum, kateri so ustanovili v Gorici laški socialni demokrati iz Trsta“, in da s tem škoduje slovenskim trgovcem. — Naj boče torej! Ali tega ne razumemo, kako se more do take graje predrzniti en Gabršček! Ali res ne ve, kako se usmeljuje že leta in leta svoji gostilni, svoji knjigarni, svojo fabriko za žajfo, torej same privatne špekulacije, priporočati kot narodna podjetja t. j. kakor da bi bil na njih interesiran ves narod? Ali ne škoduje s tem očitno drugim dotičnim slovenskim obrtnikom in trgovcem, katerih je menda mnogo več, nego onih, katerim škoduje socialni konsum?

Zares čudne nazore ima ta Drežček! Narod naj ga redi in pase in v zahvalo naj se še pokori njegovim „ukazom“. Ta človek zares smatra goriške Slovence za narod tepcev in oslov! —

Razpor med dr. Tumo in Andr. Gabrščekom.

(Dalje.)

8. Dr. Tuma in deželnozbornske volitve 1. 1901.

Dr. Tuma pripoveduje: Gabršček je trdil: da zmagano na celi črti. (!) On je kandidoval le pod pogojem, če zmagamo z vsemi desetimi kandidati (!) in sicer v najbolj eksponiranem okraju — v goriški okolici. Tuma je vodil volitve v okolici, Gabršček na Tolminskem, Treo na Krasu. Celoletno delo v goriški okolici je bilo zaman, ker fanatizem duhovnikov je bil vzbujen do skrajnosti. Tolminsko pa je smatral Gabršček za tako gotovo (!), da ni zganil niti prsta in šel na volišče šele takrat, ko so volitve že pričele. Verjetno pa se mu zdi, da je Gabršček volitve namenoma zanemarl.

razu in le na mojo prošnjo je prevzel kandidaturu v trgih, toda le za dve leti (!). Vstrajal je še nadalje edino radi tega, da bi preprečil nov neplodni volilni boj. L. 1904 je še poskusil v dež. zboru z odločno opozicijo, ali ni našel opore niti od ostalih dveh naprednih poslancev in zato se je od l. 1905 odtezal dež. zboru.

Moj odgovor:

Dr. Tuma je moral imeti pred očmi res le svoje socije, katere vsaj od začetka „sodrugarstva“ še vedno lahko farba; neverjetno, kaj vse se drzne napisati ta mož, meneč, da dobi vendarle kje še kaknega kalina, ki mu bo verjel. Vsa kolobocija logičnih nesmislov in nasilstev na resničnih dejstvih je skandalozna in perfidna. Kaj naj reče človek Tumovi trditvi, da se je on žrtvoval in kandidoval v — najbolj eksponiranem okraju goriške okolice, dočim sem smatral Tolminsko za tako gotovo, da nisem zganil z mozincem? Kje je kak bedak v deželi, ki bi to verjel? In pa še to: Tuma je pridno delal v tej eksponirani goriški okolici celo leto, ali fanatizem duhovnikov mu je odjedel vspeh, — jaz pa sem šel na volišče šele takrat, ko so volitve že priče! Na Tolminskem seveda ni duhovskega fanatizma! In da bo še bolj „krcfina“, se osmeli dr. Tuma do infamne „verjetnosti“, da je Gabriček volitve namenoma zanemaril. — Kaj naj rečem na tako perfidnost!?

Ni res, da je dr. T. na mojo prošnjo sprejel kandidaturu v trgih le za dve leti. Ako bi bil to komu povedal, bi ga bil lepo zahvalil za tako požrtvovalnost, ker bi bili opravičili brez njega tudi tisti dve leti. — Pa dr. T. je vendar ostal še nadalje, in čujte zakaj: da bi preprečil nov neplodni volilni boj. — Saj je bil dr. T. izvoljen brez protikandidata, — in ako bi bil odstopil, bi bil izvoljen naslednik brez slehernega boja! Dr. Tuma ima smolo s svojim predavanjem socijem o „političnih dogodkih na Goriškem“. — Kar reče, je bodisi očitna neresnica, da ne rečem laž, ali pa logična kolobocija brez nog in glave!

Pa še nekaj! Dr. Tuma je tisti, ki se pritožuje, da ni našel opore pri ostalih dveh deželnih poslancih, — zato se je od l. 1905 odtezal dež. zboru! — Ali res je, da tisti, ki se ni nikdar brigal za enoten nastop naše trojice — je bil dr. Tuma. Njegova naloga je bila, da bi dosegel o vseh vprašanih v tej trojici jasnost in edinstvo, ali se nikdar ni zmenil za svoja dva tovariša. Pač pa je zahteval, naj gresta za njim čez drn in strn, kakor njega muha prime: kar je bilo včeraj belo, je bilo danes črno, — in ako mu ostala tovariša nista hotela slediti, ju je ozmerjal, da sta cepca, ki ne razumeta — premenjenega položaja. Saj je n. pr. dr. Tuma edini glasoval proti deželni školski zalogi, kar je že od nekdanje naše zahteve in je bil dr. T. tudi zanj. Ali nakrat ga je nekaj pičilo, govoril in glasoval je proti. Bili smo vsi naravnost konsternirani nad takim blaznim početjem dr. Tume! Pa je še zahteval, da bi morala iti za njim tudi gg. Štrekelj in Treo!

Dr. Tuma je bil tudi navdušen za tisti nesrečni novi občinski zakon, kateremu se je uprla cela dežela in je tudi padel, ker ni dobil sankcije. Tuma ga je hvalil in pel slovo istim, ki so ga skruncali. Klerikaleci so silovito izkoriščali tako „delo“ dr. Tume, mi pa smo bili v velikih zagatah in smo morali napeti veliko sil, da smo paralizirali slabe posledice Tumove neumnosti. — Zares, dr. T. se je silno jezil, da napredna tovariša nista drla za njim, ali prav sta storila.

Dr. Tuma je bil tudi stavil predlog, naj se deželni glavar izroči sodišču. Predno v resni zbornici sklenejo kaj podobnega, morajo biti razlogi res kaj veljavni. Tu pa se je šlo le za neko otročjo kaprico Tumovo! Da se deželni zbor ne sme smešiti pred celim svetom s takimi sklepi, je pač naravno. Kdor toliko ne razume, ne sodi v deželni zbor.

na gg. Štrekelja in dr. Treota, marveč naj se raje potirka na svoje prsi in kliče skesan: Narod, grešil sem, odpusti!

9. Dr. Tuma je vrgel puško v koruzo.

Dr. Tuma je povedal v „Rlešem Praporju“, da je — „od 30. januarja 1902 dalje ostal izven strank“.

No, zdaj lahko vsakdo sam preračuna, koliko časa je sijala narodno-napredni stranki ta redka sreča, da je imela v svoji sredi dr. Tamo. Razkol l. 1899 je rodil organizovano našo napredno stranko, ki je imela v marcu l. 1900 svoj prvi veliki shod zaupnikov in začrtala program svojemu delu. Že v enem letu svojega obstanka je na slovenskih tleh porazila klerikalce, kajti v V. kuriji smo dobili večino 17 volilnih mož, v IV. kuriji pa je bil g. Oskar Gabriček izvoljen. — Da je bil izvoljen v V. kuriji dr. Gregorčič s pomočjo 22 farlanskih volilnih mož v Gradišču ter dobil tako 5 glasov večine, to je poststranskega pomena: na slovenski zemlji je zmigala narodno-napredna stranka.

Tako velikanski vspeh bi moral razveseliti, opogumiti vsako napredno srce, da se s podvojenimi močmi vrže na novo delo v naslednji 6-letni dobiter pripravljiva trdnješa tla za — bodočo sijajno zmago, ki je končno tudi sledila letos — če tudi brez dr. Tume. Toda dr. Tuma je zbežal in stal od 30. januarja leta 1902 (vsaj v „R. P.“ pravi tako!) izven strank, dokler se ni letos tudi oficijelno pridružil socijalnim demokratom, — kar je bil že od nekdanj (ako hoče kdo temu verjeti!).

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Gor. Branice. — Le posamezni odmevi jubilejnih slavnosti se še slišijo, leskečejo se jubilejni križci na prsih uradnikov in vojakov. Vse prav, vse dobro! Pa tak križec nositi kot veteran Radeckijev, to je pa kaj drugega! To je pa več kot dvojni jubilej! Spomin na presvitlega cesarja in na trenutke, ko je mož stal ob strani mladeniškega cesarja sredi sovražnih krogelj in šrapnelov, ter zastavil zanj kri in življenje, to oživlja moči, povzdiga duha!

Stromno, pa lepo praznovali smo tudi mi vipavski Braničarji jubilejno slavnost. Na treh mestih pokali so topiči od popoldneva do drugega poldneva. Posebno mi, Braničarji spominjali smo se dobrotnega cesarja v molitvah. O j je bil namreč tisti, ki je podaril za naše zvonove iz lastnega žepa okroglo 1000 K. Dokler bo donel le eden še teh prelepih zvonov, glasila se bo tudi slava usmiljenemu vladarju Francu Jožefu.

O imev te slavnosti je bil pa danes, na dan novega leta. Zbrali smo se namreč v obilnem številu v župnijski dvorani, nekdanji šoli, da se vdeležimo slovesnega trenutka, ko je bil z jubilejnim križcem odlikovan 82 let stari, Radeckijev veteran Peter Fabijan iz Branice. Mlad, doslužen vojak postavi na sredo dvorane prelep stol. V dvorani, kjer je bilo že polno ljudstva, pripelje g. kurat starčeka. V prelepem govoru naslika g. kurat one žalostne vojne čase, ko so naši krepki fantje prelivali kri za domovino in cesarja, povdarjajoč posebno one točke, kjer je bil zraven tudi naš Peter. Marsikomu je igrala solza v očeh pri pogledu na starčeka, ki je sedel sredi ljudstva vpognjen pod težo let. Po govoru pripelje g. kurat sam našemu Petru jubilejni križec na prsa.

Ko se je potem še malo pokrepčal pri g. kuratu in dobil tudi svoj priljubljen „municijon“ tabak, odrinil je vesel, da je to dočakal „na svoj borni dom. Mladim pa naj ostane ta slovesnost v srcu in jih bodi delu za vero, dom in cesarja.

Politični pregled.

Dogodki na Balkanu.

V soboto je imel v srbski skup-

dr. Milanović govor, tičoč se aneksije Bosne in Hercegovine, ki je neizrečeno razburil dunajske politične kroge. Dr. Milanović je namreč izjavil, da so bile pravice srbskega naroda vsled aneksije težko kršene. Omenil je sporazum, ki se je glede tega vprašanja dosegel s Črnogoro. Dočim je Rusija osvobodila balkanske narode, je sedaj prvi korak Avstro-Ogrske na Balkanu podjarmljenje dveh slovenskih držav. Tedaj je treba proti Avstriji pripraviti protitežje ter jej zapreti pot do Egejskega morja. Treba, da Avstro-Ogrska neha biti balkanska država. — Zboljšanje razmer, ustvarjenih od berlinskega kongresa je možno doseči le, ako dobita Bosna in Hercegovina popolno ali vsaj polovično suvereniteto pod kontrolo Evrope. Pravne meje med Avstro-Ogrsko in Balkanom morata ostati Sava in Donava.

Ako Avstro-Ogrska izpolni svojo misijo, da napravi zvezo germanskega naroda s slovenskimi in romanskimi narodi, potem bi se balkanske države mogle zbrati okoli nje, ne pa ako hoče uporabljati silo.

Ta sloga zamore vladati, dočim smatra Avstro-Ogrska svoje dosedanje meje kakor definitivne. Minister je konečno prosil, da skupščina izreče vladi zaupanje.

Vse dunajsko časopisje je zaradi tega govora neizrečeno razburjeno. Celo oficijozni „Fremdenblatt“ piše, da bo avstrijska vlada zahtevala pojasnil od dr. Milovanovića. Nekateri listi hočejo celo vedeti, da je avstrijski zastopnik na srbskem dvoru dobil že nalogo, da taka pojasnila zahteva. V Beogradu se je včeraj raznesla celo govorica, da je avstrijska vlada Srbiji napovedala ultimatum. Položaj postaja torej vedno resnejši.

Darovi.

Za „Šolski Dom“:

Po obnem zboru „Bralnega društva“ v Vel. Žabljah je nabralo omizje med drugimi 5 K 30 v, med katerimi so darovali po 1 K gg. Josip Vrtovec, Emil Trota, Vinko Bat; Fr. Zuchiat, veleposestnik v Medani 10 K; J. Simič v Gorici 2 K; Miha Zega, deželni poslanec v Kanalu 10 K. Srčna hvala!

Novice.

Shod „Kmečke zveze za tolminski okraj“, ki se je vršil preteklo nedeljo pri Sv. Luciji, je izborna vapel. — Zbralo se je nad 200 zavednih kmečkih mož. Po pozdravu predsednika je poročal poslanec Kosmač o deželni zboru in razložil navzočim sedanjí položaj. Zborovalci so izrekli soglasno poslancu Kosmaču in tovarišem v deželni zboru zaupnico. Govoril je tudi deželni poslanec Zega Dr. Dermastia — navdušeno sprejet — je pokazal agrarce v pravi luči. Bahajo se, da so stranka miru in sprave, kakor na cvotno nedeljo med procesijo nosijo v roki oljkovo vejico, a v procesiji vidimo le stare liberalce. Na deželi hoče biti vsak agrarec, liberalci so zlezli v koš, le še rožičke kažejo ven. Če je treba pa natakne tudi liberalni general agrarno kapo na rožičke.

O slovenskem vseučilišču sta govorila visokošolca Kemperle in Manih. Razjasnila sta, kake krivice se nam godijo in kako škodo trpi slovensko ljudstvo, ker nimamo slov. vseučilišča, do katerega imamo že stare zgodovinske pravice. Na to so bile soglasno sprejete sledeče resolucije:

1. Kmetje, zbrani na shodu Kmečke zveze za tolminski okraj dne 3. jan. 1909 zahtevajo od visoke vlade, naj ukrene vse potrebno, da se ustanovi v najkrajšem času v Ljubljani slovensko vseučilišče in tako odstrani nezaosne razmere, pod katerimi trpi vse slovensko ljudstvo.

2. Kmetje zbrani na shodu Kmečke zveze za tolminski okraj nimajo nič proti temu, da se ustanovi italijansko vseučil-

skim, odločno pa odklanjajo, da bi bilo to vseučilišče v Trstu.

3. Kmetje zbrani na shodu Kmečke zveze za tolminski okraj dne 3. jan. 1909 zahtevajo od svojih poslancev, naj privedejo to vprašanje v najkrajšem času do ugodne rešitve.

Kranjski deželni predsednik Teodor Schwarz. — O tem uradniku se sedaj po ljubljanskih slovenskih listih mnogo piše. Ni je številka ljubljanskih dnevnikov, kateri ne bi priobčili kak ukrep, nastop, ali povelje kranjskega deželnega predsednika Teodorja Schwarz, ki je na kvar slovenski stvari na Kranjskem. Politično uradništvo na Kranjskem je skoraj izključno nemško, Schwarz namreč vedno več nemških uradnikov po kranjski deželi, ki ne umejo jezika ljudstva. Na višek pa je prišlo razburjenje kranjskega ljudstva proti Schwarzu z odredbo, da se imenuje za kranjsko deželo tretji deželni šolski nadzornik, seveda Nemeec. To, za Slovence skrajno žaljivo postopanje Schwarzovo je vzdignilo celo deželo proti njemu in ljudstvo glasno zahteva, da mora ta mož izginiti iz Ljubljane. Deželni odbor je protestiral proti temu imenovanju, mestni svet ljubljanski, razni občinski zastopi in druge korporacije, vse je ogorčeno nad ponemčevalno politiko Schwarzovo. Ko je bil na tržaškem namestništvu za podpredsednika, je bil mož napram Slovincem kolikor toliko koncilijant, ni kazal sovraštva do Slovencev in tudi kranjski Slovenci se niso posebno protivili njegovemu imenovanju za mesto deželnega predsednika v Ljubljani. V začetku njegove vlade se je kazal res takega, kakoršen je bil v Trstu. Ščasom se je pa popolnoma spreobrnil. Prišel je v družbo nemških političnih uradnikov na Kranjskem, ki so znani kot zagrizeni Nemci, in ti-le so v veliki meri pripomogli, da je začel Schwarz nadaljevati ponemčevalno politiko na Kranjskem, katero je začel prejšnji deželni predsednik dobroznani baron Hein. Heina so spravili iz Ljubljane, prišel je Schwarz. Slovenci so mislili, da dobijo v osebi Schwarzovi Slovincem bolj pravičnega uradnika. A prišli so z dežja pod kap. Schwarzova vlada na Kranjskem je postala nemogoča. Cela dežela je proti njemu. — Zaradi tega je seveda Schwarzovo stalšče jako omajano in pričakuje se, da se zgodijo pri deželni vladi na Kranjskem važne izpremembe. Se že imenujejo osebe, ki bi prišle na mesto Schwarzovo. Med kandidati za to važno politično mesto stoji v ospredju ime dr. Petra Laharjarja, namestništvenega svetnika v Černovicah.

Zahvala. — Starešinstvo občine Livek izraža, vsled sejnega sklepa z dne 27. decembra 1908 iskreno zahvalo prečastitemu g. dežel. in drž. poslancu dr. Antonu Gregorčiču za veliko skrb v pospešitev vpeljave pismonoše v občini Livek. — Županstvo Livek, dne 2. januarja 1909. Župan: A. Hrast.

Zopetni poziv Mrmolji, uradniku „Našega glasa“. — Na shodu pri Sv. Luciji ste rekli, da so med voditelji „Slovenske ljudske stranke“ tudi taki ljudje, ki cerkve že leta in leta od znotraj niti videli niso. Na tem javnem shodu ste g. župnika Kraglja vprašali, ali hoče, da mu jih imenujete z a p o r e d o m a. Ko smo Vas pa mi pozvali, da imenujete take voditelje, ste nam v „Našem glasu“ odgovorili: sedaj hoče „Slovenska ljudska stranka, naj Mrmolja imenuje osebe. To je neumljiva zahteva, saj to vendar bolje veste, kdo so iste osebe kot Mrmolja. To ve tudi javnost, torej ni treba, da se osebe brezpotrebno vlačijo na dan.“ —

To je otročje govorjenje!

Na javnem shodu, pred zbranim ljudstvom ste bili pripravljani te osebe zaporedoma imenovati, zdaj pa se nam hočete s takim odgovorom izmuzniti! Če ste mož, se našemu pozivu odzovete

da jih zaporedoma izključimo iz vodstva „Slovenske ljudske stranke“. Če pa tega vzklik zopetnemu pozivu ne storite, boste sami krivi, da vam prišljemo na čelo naslov navadnega farbarja, obrekovalca in slepica, ki hoče s takimi lažmi kmete motiti ter vodo napeljavati na liberalni Gabrčevski mlin.

Torej: na dan z imeni!

Slovenščina na državni železnici. Naš jezik nima na državni železnici iste veljave, kakor bi jo moral imeti. Železnica teče skoraj po izključno slovenskem ozemlju, največ potnikov je Slovencev, ergo: največ zasluga dajo Slovenci. Kako se godi pa našemu jeziku? Čuj! Sedaj so se uvedle na bohinjski železnici „returkarte“. Na teh kartah je tiskano ime goriške postaje samo nemško-laško: „Görz-Gorizia“. Kako je prišlo do tega! Saj so trojezični napisi na državnem kolodvoru v Gorici! To se mora odpraviti, to je nečuvstvo zapostavljanje našega jezika od strani državne železniške uprave. Kjer le morejo zatajati Slovence, slovensko ozemlje in slovensko posest! Kakor so napisi na goriški postaji trojezični, tako zahtevamo tudi na „returkartah“ ime goriške postaje tiskano tudi v slovenskem jeziku!

Postajenačelnik na drž. kolodvoru znani Wieser je avanziral. Kake zasluge si je pridobil, ne vemo, vemo pa, da je velik neprijatelj Slovencev in goreč Nemec. Slovenščine ne mara, tudi slovensko govoreče delavce gleda po strani. Nič bi ne žalovali za Wieserjem, ako bi ga burja popihala iz Gorice. A mož se v Gorici dobro počuti. Ni ga, kateri bi Wieserju zapovedal. Kdor hoče biti v milosti pri Wieserju, ta mora nemško govoriti. — To so nam pravili delavci, kateri Wieserja dobro poznajo.

„Znamenje miru“ v Kobarihu. — „Nadstrankarica“ „Elinost“ je poročala iz Kobarida, da so se zadnje občinske volitve vršile v „znamenju miru“ in brez vsake strankarske agitacije. No, to je jako lepo za razupiti Kobarid. Ali, ako bi moglo biti kakih pet županov obenem, potem bi bilo šele v „znamenju miru“. Ker pa more biti samo eden tako srečen, da spleza na častiti županski stolček, ni šlo in ni moglo iti v „znamenju miru“. Kaj hočemo, če se tudi liberalci včasih malo poluckajo, kadar se gre za — čast.

Ustanova. Dne 22. julija l. 1886 je umrla v Gorici Ana Marija Gregorič, ki je določila, da se iz njenega premoženja ustanovi ena ustanova za 600 K, do katere ima pravico nad 30 let stara neporočena, bolehnata ženska, stanujoča v mestu Gorica, ki mora biti podpore vredna, poštena, pobožna, lepega krščanskega obnašanja, ki si vsled svoje bolehnosti in revščine ne more služiti vsakdanjega kruha. Prošnje, katerim je priložiti krstni in sameki list, list pristojnosti, potrjen od goriškega magistrata, spričevalo o življenju in obnašanju prošilke, katero mora izdati dotični župni urad, nadalje spričevalo o boleznih ali nezmožnosti za delo, katero mora biti podpisano od mestnega magistrata in župnega urada, — je vložiti na prečastiti knezo-nadškofijski ordinarijat v Gorici do 1. februarja 1909.

Lep dar je poklonil g. Jernej Kopač, svečar v Gorici, kot odkupnino za novoletna voščila. Izročil je upravi „Prim. lista“ 25 K za „Slovensko sirotišče“ in 25 K za „Alojzijeve“ Hvala!

Vojsk morilec. — Vojak Michael Podlesnik, službujoč pri lovskem bataljonu v Kanalu, je šel za božične praznike domov v Lendorf pri Mariboru. V družbi nekega Franceta Kati je prišel v neko gostilno. Čez malo časa sta se sprla med sabo. V besnosti je vojak Podlesnik zabil Franceta Kati z bajonetom, vsled česar je Kati ostal na licu mesta mrtev. Vojak morilec je zbežal in se skriva po gozdih. Vojaška oblast je odredila vse potrebno, da dobi v svoje roke vojaka morilca.

Izpred sodišča. — Te dni je sedel na zatožni klopi pred okrožnim sodiščem neki Angelj Furlan, star 54 let iz Turjaka v Furlaniji. Obtoženec je

hotel plačevati lastnici. Dolgoval ji je 2528.68 K. Lastnica bi bila zadovoljna, da bi ji Furlan odplačeval dolžno vsoto po malem v obrokih. Tega tudi ni hotel storiti, sploh ni hotel več delati. Imel pa ni ničesar svojega. Dne 18. marca 1908 je zapustil kmetijo vsa zanemarjeno. Predno pa je to storil, je razmetal iz stanovanja na tla vse žito, srk in druge pridelke. Zaradi tega je bil obsojen na 6 tedensko ječo.

Po 14 letih. — V neki duplini ob Soči so našli nekega Antona Majer, pristojnega v Anhovo, kateri je bil uže večkrat kaznovan zaradi raznih hudodelstev. Privedli so ga v goriške zapore. Zaseduje ga namreč sodna oblast s Hrvaške in iz Istre zaradi velikih tatvin, katere je izvršil pred 14 leti.

Demonstracije v Trstu. V nedeljo je imela tržaška delavska organizacija slovenska velik shod v „Narodnem Domu“, da protestuje proti prelomljenju neke delavske pogodbe od strani paroplovne družbe „Dalmatia“ na škodo slovenskih delavcev. Po shodu so šle posamezne gride Slovencev po mestu in ena taka grida slovenskih delavcev je hotela iti demonstrirati pred hišo, kjer ima sedež paroplovna družba „Dalmatia“. Predno so dospeli tja, jih je številna policija blokirala in vse aretirala, 47 po številu ter jih odvedla v zapore v ulico Tigor. Vsi so bili obsojeni policijskim potom na denarne globe ali kazni od 2—8 dni.

Kinematograf v „Centralu“ daje v zadnjem času krasne predstave. Obiskajoče občinstvo se izraža jako pohvalno o teh predstavah. Kinematografske predstave obiskujejo Slovenci, Lahi in Nemci v obilem številu. Takega kinematografa še nismo imeli v Gorici. Vredno je, da si predstave vsakdo ogleda.

Cigani. — Ti nebodijihtraba se v vedno večji meri klatijo po naši okolici. Glavni njih „stan“ je pri barki tik ob Soči v neki skalni duplini in pa na Rojicah. Po dnevu se sedaj po zimi grejejo pri velikih ognjih. Deva kradejo, kjer morejo. Enako tudi seno, vrzote in sploh kar se sedaj nahaja na polju. Poroča se nam, da tudi razne hiše obiskujejo in pokradejo, kar vidijo. Tako se je zgodilo te dni v Št. Andrežu in v Sovodnjah. V Sovodnjah so med sv. mašo v nedeljo ugrabili z nekega dvorišča kokoš, v neki drugi hiši so izmaknili iz omare 1 kilo slanine. Ko zapazijo kaka hišna vrata zaprta, gredo do istih in trkajo; ako se kdo oglasi, poprosijo miloščine, ako se pa nihče oglasi, uderejo v hišo in pokradejo kar jim pod roko pride. Neštevilno tatvin so napravili cigani v naši okolici. Ako se jih zasači, dobijo nekaj mesecev zapora, potem pa spet nadaljujejo svojo prirojeno „obrt“.

K nesreči v Hammnu na Nemškem. — Svoj čas smo poročali, da se je zgodila velika nesreča v rudniku v Hammnu na Nemškem, kjer so se plini vneli. Ponesrečilo je pri tej nezgodi tudi več Slovencev, med temi tudi 4 moške iz naših hribov, katerih imena smo svoj čas priobčili. Sedaj se nam poroča, da je pri imenovani nezgodi ponesrečil tudi Jakob Božič s Št. Vičkegore in pa Janez Božič iz Dolenje Tribuše. Uradno to sicer ni še objavljeno, a resnica je vendarle.

Nesreča. Pri električni centrali v Ronkih je delal tudi 34-letni Markovič Andrej. Po jako nevarnem kraju je hotel te dni prestopiti kanal. Ker je bilo uže temno, se mu je spodrsnilo in revež je padel v kanal. Iskali so ga delj časa, a zaman. Šele ko so kanal zaprli, so ga našli mrtvega.

V župnijski stolni cerkvi v Gorici je bilo l. 1908 rojenih 312, umrlo jih je 384, mej temi 179 v ženski bolnišnici, poročenih pa je bilo 95 parov.

Grof Lanthieri v Vipavi je izročil vse svoje premožeeje svoji hčeri Klementini baronici Löwezow ter se preselil v Furlanijo.

Vojaška beseda ...

novega leta dan lovile patrolje po kantskih in tolminskih hribov, pa ga niso dobili, ker je najbrže ušel čez mejo na Laško. Begunec je doma iz Šabrej na Cerkljanskem, kjer ga je tudi iskala patrolja.

Poskušna vožnja z električnim tramvajem se nadaljuje. Danes so prišli z enim vozom do Korna.

Roparski napad. — V nedeljo, 3. t. m. okoli 5. ure popoldne se je vračal 14-letni učenec Vl. Lepušček iz Loma v Tolmin v šolo. Na cesti med Sv. Lucijo in Modrejem ga napade neki hudobnež, zgrabi ga za prsa in zahteva od njega denar. Napadalec je star okoli 40 let, velik, ima temne brke brez brade, temno, razčepano obleko in govori neko mešanico z gorenjskim naglasom. Dečko se je pogumno branil izročiti denar. Hudobnež potegne dolg nož in hoče dečka mahnuti po glavi. Ta se okrene in napadalec zadene roko mesto glave. Misljaj je bil tako silen, da je fantu odsekal kazalec na desni roki. Dečku se je posrečilo, da se je roparju iztrgal iz rok in zbežal k Sv. Luciji. Hudobnež jo je ubral v hrib v smeri proti postaji. Orožništvo ga zasleduje, a je bilo obveščeno šele drugi dan.

Veliki koncert v Ajdovščini. Glasbeno društvo „Trst“ iz Trsta priredi v Ajdovščini dne 10. januarja 1909 ob 4. uri popoldne v dvorani g. B.atine svoj veliki koncert, na katerem svira popoln orkester 47. pešp. iz Gorice.

Na programu so razne pevske, tamburaške in sploh glasbene točke, razun teh se vprizori šaloigra „Gluh mora biti!“ in burka s petjem „Zgrešeno nadstropje“, ter razni komični prizori. Koncert vodi društveni kapelnik g. H. Vogrič.

Prijateljem krasote naše domovine. — Z dejanjem in z besedo deluje „Slovensko planinsko društvo“ nele v prosep slovenskega planinstva, ampak v prodiranje zmisla za krasoto prirode sploh ter v dejansko spoznanje, pripoznanje in ščitenje lepote naše domovine. Stik nad širšo slovensko javnostjo in med „Planinskim društvom“ posreduje društveno glasilo „Planinski vestnik“ že štirinajst let. Z novim letom stopi pred naše občinstvo „Planinski vestnik“ preurejen, povečan in polepšan; razkazoval bo Slovence domovinske krasote tudi s slikami, in sicer z umetniškimi prilogami in s podobami v tekstu. — Ker izide prva številka že z novim letom, naj se oglase novi člani „Planinskega društva“ (letna članarina K 6) pravočasno, da se jim bo moglo postreči s „Planinskim Vestnikom“, ki ga dobivajo kot člani zastoj. — (Naročnina le na „Vestnik“ znaša K 4 na leto.) Listu je oskrbljena bogata zabavna in poučna vsebina.

Potres na Siciliji in v Kalabriji. V Mesini delašedaj 10.000 vojakov. V noči med soboto in nedeljo so v Mesini čutili nadaljne potresne sunki. V Rimu so se po vseh cerkvah vršile slovesne zažurnice za žrtve potresa. — Na nek em razgovoru je italijanski ministarški predsednik Giolitti izjavil, da je povodom potresa poginila polovica prebivalstva ocolo

80.000 oseb. — Nevarnost je, da nastane vsled trohnenja mrličev epidemija.

Kakor znano, bile so porušene od potresa tudi kaznilnice. Mnogo kaznjencev je našlo smrt pod razvalinami, a mnogo se jih je tudi rešilo ter zbežalo. Ti kaznjenci kradejo in ropajo povsod, kjer le morejo. Vsed tega je razglašeno v Mesini obsedno stanje. Pri vsem tem pa ne mine dan, da bi ne zalotili jednega ali več teh hudodelcev pri tatvini. Pod ruševinami nahaja se namreč vse polno denarja ter drugih dragocenosti. V četrtak na priliko so mornarji streljali na osem oseb, ki so kradle dragocenosti. Vsi so bili ubiti. Pri enem ubitih so našli 150.000 lir. — Prišlo je zopet hudo deževati. Mnogi ranjenci so dobili pljučnico. Bržkone bo treba prepeljati drugam ranjence in drugo preostale.

Dan na dan pripluje kak večji parnik v Mesino z živili in z drugimi potrebščinami, ki se razdeljujejo med prebivalstvo. Pri razdeljevanju kruha se odigravajo razburjajoči prizori. Vojaki, ki razdeljujejo kruh, morajo natakiniti bajonet, da se obranijo množice. Elnega mornarja bi bila množica, ko je razdeljeval živež, kmalu ubila. Primanjkuje orodja, da bi se moglo izkopati izpod razvali trupa in jih pokopati.

Rešilna akcija se še vedno nadaljuje z največjo požrtvovalnostjo vojakov, in vsako toliko najdejo pod razvalinami še kako osebo živo več ali manj ranjeno ali celo popolnoma nepoškodovano. Tako so našli mornarji ruske vojne ladije „Markarof“ v neki porušeni sobi več mrličev, pod posteljo pa dva otročiča, ki sta se igrala z gumbi.

Neki ruski pomorski častnik, ki je rešil z velikim trudom iz razvalin majhno deklico, se ne more od nje rešiti, marveč jo hoče vzeti za svojo. Našli so tudi in rešili več malih otrok, ki še ne znajo govoriti in se torej ne ve, kako se kličejo, niti čegavi so.

Od vsega sveta prihaja pomoč v denarju in blagu za ponesrečence. Najbolj se odlikuje Amerika v radodarnosti. Tako je na priliko mesto New-York nabralo v ta namen 2.000.000 dolarjev (10.000.000 kron). Tako je tudi severoameriška vlada vsled sklepa kongresnih zbornic odločila v ta namen 500.000 dolarjev (2.000.000 kron.) Velikauske svote so se nabrale v ta namen tudi na Francoskem in Angleškem. Čelo v Trstu zadržajo do večeraj nabrani prispevki za pomoč okolo 62.000 kron. — Kralj in kraljica, ki sta si ogledala velikansko nesrečo na licu mesta, sta se vrnila v soboto v Rim.

Osodepolno padanje števila prebivalstva na Francoskem. — Na Francoskem jih zadnja leta veliko več umre nego se jih rodi. Dočim je namreč minolega leta padlo na Francoskem število duš za 20.000, se je to število na Nemškem pomnožilo za 900.000. Prav je imel torej tudi francoski pisatelj, ki je vskliknil: „Danes je na Francoskem več krst, kakor zibelk: to je začetek konca. Na ta način morajo propasti narodi vsled lastne krivde, kadar imajo prekrščevati temeljne zakone nature.“

Zahvala.

Za mnogobrojne srčne izraze sočustvovanja in spoštovanja o priliki smrti našega preljubega soproga, očeta, itd., gospoda

MARTIN-A ŠORLI

izrekamo tem potom pristrčno zahvalo vsem, ki so nam bili v tolažbo o priliki nenadomestne izgube. Posebno se zahvaljujemo gospodu šolskemu voditelju in vsem pevcem za ginljive nagrobnice, kakor tudi onim, ki so nam pismenim potom izkazali svoje sočutje. — Bog povrni!

Podmelec, 1. januarja 1909.

Družina Šorli.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega doma“

Služkinja

od 22—28 let stara, katera bi tudi opravljala posel denarničarke se takoj sprejme v službo. — Več pove naše upravnništvo

V Brdih

se proda lepo posestvo, ugodno za dveh ali treh kmetov. — V najem pa se odaste dve lepi stanovanji s prijetnim vrtom (jako ugodne za penzioniste).

Natančneje pove g. Anton Prinčič v Biljani

Loterijske številke.

2. januarja

Trst 56 78 76 51 52
Ljubljana 56 26 78 40 21

Poprava in komisijska zaloge dvo-koles in šiva nih strojev pri

Batjelu

Gorica
Via Duomo 3-4

Prodaja tudi na mesečne obroke. Ceniki franko. Stara dvokolesa se emalirajo po ceni z ognjem.

== V skladišču na debelo ==
Gorica Via Stretta 4.
Tovarniška zaloga platnenega in bombažnega blaga
Prodaja
novodošlo blago in sicer izjemno tudi posamezne cele kose od 10 metrov navzgor po tovarniški stalni ceni.
H. WALLAND.

Cerkvena mizarska dela
V rimskem in gotičkem slogu izdeluje
A. Černigoj-Gorica.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica della Croce stev. 6.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Stavbena tvrdka
Znidarčič & Stepančič
Gorica
Tržaška ulica številka 29.
se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.
Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.
Za obila naročila se topla priporočata
Znidarčič & Stepančič.

Jakob Miklus
mizar in lesni trgovec
v Podgori, na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
KONJEDIC & ZAJEC
Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orpja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obstovala pričeni s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4¹/₂% (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

a) na vknjižbo po 5¹/₄% (pet in en četrt od sto);
b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)“

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.
ODBOR.

Kinematograf v dverani „CENTRAL“

Veliki električni
BIOSKOP

Internacionalno gledišče, živečih, govorečih, pojedih in igrajočih podob. Umetniško in tehnično vodstvo: Arhitekt A. Tscherne.

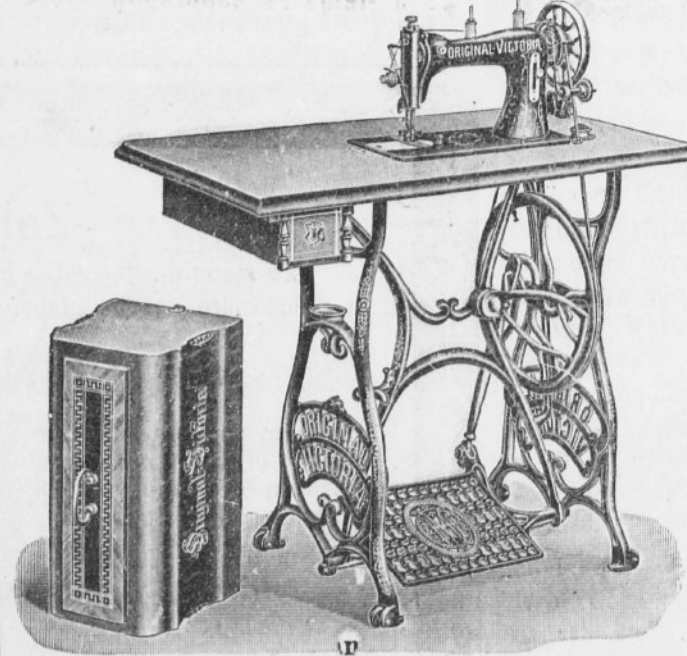
VSPORED:

I. Godba; Pariški vrti, (interesantne naravne slike); Dijak kot „babi“, (humoristične serije); Plesoči in žvižgajoči zamorec, (komična slika s petjem); Carbonarji v času italijanske revolucije, (velika dramatična igra v 20 oddelkih); Nobeden noče pričati, (komična predstava za smejeti). II. Godba; Živeče karikature, (komične čarobne slike); Potrto sree, (velika presretnoča igra iz navadnega življenja v 30 napornih slikah); Bela obleka, (komična predstava v 15 oddelkih); Tat z štirimi nogami, (Jako komične slike za smejeti).

Predstave ob delavnikih 3 velike predstave ob 5, 1/2, 7, in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih prva predstava ob 10¹/₂, in popoldne ob 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8 zvečer.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.
Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.
Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrdka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.
Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.
Za vsak stroj jamčiva 10 let.
Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.
Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki,

Kerčevani & Čuk Gorica Stolni trg (Diana Duomo) št 4